

Sygn. akt IV KO 64/18

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie z zażalenia **J. D.**

na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w C. z dnia 30 kwietnia 2018 r., sygn. akt PR 1 Ds [...]2018 o odmowie wszczęcia śledztwa po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 26 września 2018 r., wniosku Sądu Rejonowego w C., zawartego w postanowieniu z dnia 29 czerwca 2018 r., sygn. akt II Kp [...], o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił:

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Postanowieniem dnia 29 czerwca 2018 r., sygn. akt II Kp [...] Sąd Rejonowy w C. wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie innemu sądowi równorzędnemu sprawy z zażalenia J. D. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w C. z dnia 30 kwietnia 2018 r., sygn. akt PR 1 Ds. [...] o odmowie wszczęcia śledztwa. W wystąpieniu wskazano, że J. D. w złożonym zażaleniu podniósł, że „główną postacią w prowadzonym postępowaniu powinna być Prokurator Rejonowy w C. – organizator obrony wspólnie z Sądem Rejonowym interesów Komornika – złodzieja i jego szajki”. Autor zażalenia stwierdził również, że tamtejszy Sąd „nie wydaje merytorycznych postanowień tylko również mataczy i broni złodziei”. Te stwierdzenia, w ocenie Sądu właściwego do rozpoznania przedmiotowego

zażalenia, mogą zrodzić wątpliwości co do bezstronności sędziów Sądu przy rozpoznawaniu zażalenia J. D.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego jest niezasadny. Warunkiem przełamania właściwości sądu w trybie art. 37 k.p.k., a więc przekazania sprawy do rozpoznania sądowi niewłaściwemu miejscowo i w ten sposób dokonanie odstępstwa od konstytucyjnej zasady rozpatrywania spraw przez sąd właściwy (zob. art. 45 Konstytucji RP) jest wykazanie, że przemawia za tym dobro wymiaru sprawiedliwości. Do okoliczności przemawiających za przekazaniem sprawy należą sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie (nawet w istocie mylne, jakkolwiek powzięte w oparciu o racjonalne przesłanki) o braku warunków do rozpoznania danej sprawy w sposób w pełni obiektywny, przez sąd właściwy. Ciężar ich przekonywującego wykazania spoczywa na tym sądzie (zob. postanowienie SN z dnia 16 marca 2017 r., sygn. akt IV KO 14/17).

Skorzystania ze szczególnej właściwości delegacyjnej, przewidzianej w art. 37 k.p.k. nie uzasadnia wypadek, gdy osoba niepokodzona z czynnościami urzędowymi wykonywanymi przez komornika sądowego, zawiadomiła o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa przekroczenia uprawnień, a następnie wniosła zażalenie na postanowienie prokuratora odmawiające wszczęcia postępowania karnego do sądu, który jednocześnie sprawuje nadzór nad czynnościami tego komornika – formułując w uzasadnieniu zażalenia dodatkowe zastrzeżenia pod adresem sądu, jak i organów prokuratury.

Procedowanie Sądu w sprawie zażalenia J. D. będzie prowadziło do kontroli prawidłowości orzeczenia niesądowego organu procesowego prowadzącego postępowanie przygotowawcze jedynie w sferze przedmiotowej, tzn. czy w ogóle opisane w zawiadomieniu zachowania można zakwalifikować jako przestępstwa, a nie na płaszczyźnie podmiotowej, czyli rozstrzygania o odpowiedzialności karnej wskazanych w zawiadomieniu funkcjonariuszy publicznych. Nie będzie więc wiązało się z merytorycznym rozstrzygnięciem w przedmiocie jego zarzutów w stosunku do konkretnych osób. Należy również zauważyć, że przeciwko sędziom Sądu właściwego nie toczy się ani postępowanie o uchylenie immunitetu, ani

postępowanie dyscyplinarne. Z tego względu obawa Sądu, iż rozpoznanie zażalenia zgodnie z właściwością miejscową godziłoby w dobro wymiaru sprawiedliwości, jest zbyt daleko idąca.

Trudno również zgodzić się z Sądem występującym z wnioskiem, że przyczyną uzasadniającą zastosowanie wyjątku z art. 37 k.p.k. może być wyłączenie od udziału w sprawie pięciu wylosowanych sędziów. Art. 37 k.p.k. nie znajduje zastosowania do sytuacji, które regulują przepisy o wyłączeniu sędziego od rozpoznania sprawy z uwagi na istnienie okoliczności, które mogłyby wywołać uzasadniona wątpliwość co do jego bezstronności (art. 41 § 1 k.p.k.). Akta sprawy nie pozwalają na obecnym etapie stwierdzić, że zachodzi sytuacja, o której stanowi art. 43 k.p.k. Przewidziana w tym przepisie zmiana właściwości miejscowej następuje jednakże na podstawie decyzji sądu wyższego rzędu, w tym wypadku Sądu Okręgowego w K., po uznaniu za zasadne takiej liczby wniosków o wyłączenie, iż nie jest możliwe rozpoznanie sprawy w danym sądzie.

W tym stanie rzeczy należało uznać, że w sprawie nie zostały spełnione przesłanki przewidziane w art. 37 k.p.k.

Dlatego Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.